

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

OBOWIĄZUJĄCE

W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
IM. GABRIELA NARUTOWICZA
W GRÓJCU

Grójec, listopad 2022r.

SPIS TREŚCI:

	<i>Strona</i>
Cele _____	4
1. Procedura postępowania w razie wypadku, gdy uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela _____	5
2. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści szkołę w czasie trwania zajęć lekcyjnych, lub z niewiadomych przyczyn jest nieobecny na lekcji pomimo wcześniejszej obecności w szkole danego dnia _____	6
3. Procedura postępowania w przypadku takiego zachowania ucznia, które uniemożliwia prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela) _____	7
4. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: agresja słowna, przemoc emocjonalna (obgadywanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, obrażanie, zastraszanie, grożenie itp.) _____	8
5. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: przemoc fizyczna (czyn o lżejszym charakterze np.: szarpanie, popychanie, plucie, podkładanie, nogi itp.) _____	9
6. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: przemoc fizyczna (czyn o cięższym charakterze np.: bójki, pobicia, kopanie itd.) _____	10
7. Procedura postępowania wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy _____	11
8. Procedura postępowania w przypadku niszczenia przez ucznia mienia prywatnego lub szkolnego na terenie szkoły _____	12
9. Procedura postępowania w przypadku posiadania przez ucznia, bądź używania, przedmiotów niebezpiecznych na terenie szkoły _____	13
10. Procedura postępowania w przypadku wymuszania lub wyłudzenia pieniędzy bądź innych przedmiotów przez ucznia _____	14
11. Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia kradzieży _____	15
12. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów/e-papierosów przez uczniów _____	16
13. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych _____	17
14. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie narkotyki/ dopalacze _____	18
15. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia przez ucznia godności osobistej / dóbr osobistych nauczyciela lub pracownika szkoły _____	19
16. Procedura postępowania w przypadku uchylania się przez ucznia od realizowania obowiązku szkolnego _____	20
17. Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia samookaleczeń _____	21

18. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia myśli samobójczych u ucznia _____	22
19. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia dokonanej poza szkołą _____	23
20. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia dokonanej na terenie szkoły _____	24
21. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły materiałów wybuchowych, broni i innych niebezpiecznych substancji _____	25
22. Procedura postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (np. wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych) _____	26
23. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że rodzic odbierający dziecko jest w stanie po spożyciu alkoholu _____	27
24. Procedura postępowania w sytuacji, kiedy zachodzi podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec dziecka i/lub kiedy rodzina ucznia jest niewydolna wychowawczo _____	28
25. Procedura postępowania, gdy uczeń jest ofiarą przemocy seksualnej _____	29
26. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego ze strony innego ucznia _____	30
27. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego _____	31
28. Procedura postępowania wobec uczniów zagrożonych demoralizacją _____	32

CELE:

1. usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia;
2. wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą;
3. promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania;
4. wpłynięcie na proces socjalizacji młodzieży;
5. zwiększenie wychowawczej roli szkoły;
6. wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania oraz określonych granic.

UWAGA!

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- *pracownik szkoły*
- *nauczyciel*
- *wychowawca*
- *pedagog*
- *dyrektor szkoły*

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

1. Procedura postępowania w razie wypadku, gdy uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela

W sytuacji wypadku w czasie, gdy uczeń przebywa pod opieką nauczyciela:

1. Osoba, pod opieką której przebywał uczeń
 - a. niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu pomoc przedmedyczną,
 - b. dokonuje wstępnej oceny stanu zdrowia poszkodowanego,
 - c. sprowadza fachową pomoc medyczną – pielęgniarkę szkolną, w razie konieczności należy wezwać pogotowie ratunkowe; tel.: 999 lub kom. 112,
 - d. niezwłocznie powiadamia dyrektora lub wicedyrektora szkoły.
2. Po zdarzeniu nauczyciel jest obowiązany wypełnić protokół powypadkowy i przekazać go sekretarzowi szkoły.

2. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści szkołę w czasie trwania zajęć lekcyjnych lub z niewiadomych przyczyn jest nieobecny na lekcji pomimo wcześniejszej obecności w szkole danego dnia

W sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści szkołę w czasie trwania zajęć lekcyjnych lub z niewiadomych przyczyn jest nieobecny na lekcji pomimo wcześniejszej obecności w szkole danego dnia:

1. Nauczyciel prowadzący lekcję, na której uczeń jest nieobecny, po sprawdzeniu listy i zauważeniu nieobecności, przekazuje w trybie pilnym tę informację telefonicznie wychowawcy klasy, lub – w sytuacji braku kontaktu z wychowawcą – pedagogowi szkolnemu. Nauczyciel wpisuje uczniowi nieobecność nieusprawiedliwioną.
2. Wychowawca (ewentualnie pedagog) powiadamia telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia o nieobecności ucznia w celu ustalenia jej przyczyny – ze względu na bezpieczeństwo nieobecnego na lekcji dziecka.
3. W sytuacji braku możliwości skontaktowania się telefonicznego z rodzicami ucznia, wychowawca wysyła do rodziców wiadomość e-mail poprzez dziennik z informacją o niewyjaśnionej nieobecności dziecka na lekcji.
4. Na wniosek rodzica/opiekuna prawnego wychowawca usprawiedliwia nieobecność ucznia w szkole (o ile nie minął ustalony termin do jej usprawiedliwienia). Jeżeli rodzic nie wiedział o nieobecności ucznia, wychowawca pozostawia w dzienniku szkolnym nieobecność nieusprawiedliwioną.
5. W sytuacji, gdy istnieje podejrzenie zagrożenia życia dziecka, dyrektor szkoły informuje o nieobecności policję.

3. Procedura postępowania w przypadku takiego zachowania ucznia, które uniemożliwia prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.)

W przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji nauczyciel:

1. Słownie zwraca uwagę na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. Uspokaja sytuację w klasie.
3. W przypadku konfliktu między uczniami- rozdzielenie stron.
4. W przypadku braku reakcji ze strony uczniów informuje o dalszych konsekwencjach zgodnych ze statutem szkoły.
5. Powiadamia wychowawcę klasy.
6. Wychowawca zwraca uwagę na niewłaściwe zachowanie i wyciąga konsekwencje wynikające ze statutu.
7. W przypadku powtarzania się takich zachowań, braku reakcji lub popełnieniu czynu o dużej szkodliwości wychowawca wzywa do szkoły rodziców na rozmowę.
8. W przypadku braku reakcji rodziców na interwencję nauczyciela i wychowawcy, wychowawca powiadamia dyrekcję szkoły.

4. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: agresja słowna, przemoc emocjonalna (obgadywanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, obrażanie, zastraszenie, grożenie itp.)

W przypadku zaistnienia agresji słownej ze strony uczniów:

1. Świadek zdarzenia: nauczyciel lub inny pomocnik szkoły ma obowiązek
 - a. przerwać zachowanie ucznia, używając perswazji słownej,
 - b. powiadomić o zachowaniu wychowawcę, a w razie jego nieobecności pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Do obowiązków wychowawcy należy rozpoznanie zaistniałej sytuacji, przeprowadzenie rozmowy wychowawczej oraz wyciągnięcie konsekwencji zgodnie z Statutem Szkoły.
3. Jeśli zdarzenie się powtarza, wychowawca zgłasza problem do pedagoga, powiadamia rodziców.
4. Pedagog i wychowawca w porozumieniu z rodzicami rozpoznają przyczyny zaistniałej sytuacji oraz ustalają dalszy tryb postępowania wobec ucznia.

5. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: przemoc fizyczna (czyn o lżejszym charakterze np.: szarpanie, popychanie, plucie, podkładanie nogi itp.)

W przypadku zaobserwowania agresywnego zachowania ze strony uczniów:

1. Świadek zdarzenia: nauczyciel lub inny pracownik szkoły ma obowiązek
 - a. przerwać zachowanie ucznia, używając perswazji słownej,
 - b. rozdzielić uczniów,
 - c. powiadomić o zachowaniu wychowawcę, a w razie jego nieobecności pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Do obowiązków wychowawcy należy rozpoznanie zaistniałej sytuacji, przeprowadzenie rozmowy wychowawczej oraz wyciągnięcie konsekwencji zgodnie ze Statutem Szkoły.
3. Jeśli zdarzenie się powtarza wychowawca zgłasza problem do pedagoga oraz telefonicznie lub poprzez e - dziennik powiadamia rodziców ucznia.
4. Pedagog i wychowawca w porozumieniu z rodzicami rozpoznają przyczyny zaistniałej sytuacji oraz ustalają dalszy tryb postępowania wobec ucznia.

6. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów: przemoc fizyczna (czyn o cięższym charakterze np.: bójki, pobicia itd.)

W przypadku zaistnienia zachowania agresywnego ze strony uczniów:

1. Świadek zdarzenia: nauczyciel lub inny pracownik szkoły ma obowiązek
 - a. przerwać zachowania uczniów, używając perswazji słownej, rozdzielić;
 - b. natychmiast zapewnić uczniowi/ uczniom, u których doszło do naruszenia ciała, opiekę przedmedyczną;
 - c. powiadomić wychowawcę klasy /pielęgniarkę szkolną/ pedagoga/ dyrektora szkoły natychmiast, jak tylko jest to możliwe.
2. Wychowawca klasy, a w razie jego nieobecności pedagog lub dyrektor szkoły.
 - a. niezwłocznie zawiadamia rodziców uczniów o zaistniałym zdarzeniu,
 - b. po szczególnym rozpatrzeniu sprawy najszybciej, jak to jest możliwe, ustala termin spotkania rodziców uczniów biorących udział w zdarzeniu.
3. W czasie spotkania z rodzicami w obecności pedagoga i/lub dyrektora szkoły wychowawca przedstawia rodzicom uczniów okoliczności sprawy, konsekwencje, a także dalsze kroki zamierzające do przeciwdziałania w przyszłości podobnej sytuacji. Ze spotkania wychowawca sporządza notatkę służbową.
4. W poważnych przypadkach, jeśli doszło do przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego, dyrektor szkoły powiadamia policję. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog.
5. W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia, szkoła kieruje sprawę na policję.

7. Procedura postępowania wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy

1. Nauczyciel, rodzic lub uczeń, który posiada informację o cyberprzemocy lub zgłoszone zostało mu takie zdarzenie, powinien powiadomić o tym fakcie wychowawcę.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego, dyrektora szkoły oraz rodziców poszkodowanego ucznia oraz sprawcy (jeżeli jest znany).
3. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków oraz określa charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność). Unika konfrontacji i działań, które ponownie mogłyby stygmatyzować ofiarę lub sprawcę.
4. Pedagog szkolny/psycholog z wychowawcą ustalają okoliczności zdarzenia, ewentualnych świadków oraz zabezpieczają dowody i sporządzają notatkę z ustaleń.
5. Wychowawca i pedagog szkolny/psycholog informują rodziców o możliwości zgłoszenia zajścia na policję. Działania mogą być podjęte również wobec zdarzeń mających miejsce poza terenem szkoły, w sytuacji kiedy wpływają na relacje rówieśnicze wśród uczniów w szkole.
6. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły pedagog szkolny przeprowadza z nim rozmowę o jego zachowaniu. Podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym ustala konsekwencje spójne z zapisami w statucie szkoły.
7. W sytuacji, gdy sprawca jest nieznany, podstawowe działanie polega na przerwaniu aktu cyberprzemocy, zapewnieniu wsparcia dla osoby poszkodowanej.
8. Całe zdarzenie jest udokumentowane w notatce służbowej.
9. Wychowawca, pedagog/psycholog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe lub odwetowe ze strony sprawcy.
10. Kontakt z policją wymagają wszelkie sytuacje, w których naruszone zostało prawo (groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć z udziałem małoletnich). Za zgłoszenie powyższych sytuacji odpowiada dyrektor szkoły.

8. Procedura postępowania w przypadku niszczenia przez ucznia mienia prywatnego lub szkolnego na terenie szkoły

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem niszczenia przez ucznia mienia prywatnego lub szkolnego na terenie szkoły, ma obowiązek:

1. przerwać zachowanie ucznia lub uczniów,
2. przeprowadzić rozmowę z uczniem mającą na celu ustalenie okoliczności zniszczenia mienia,
3. powiadomić wychowawcę klasy.
4. Wychowawca:
 - a. przeprowadza rozmowę pouczającą z uczniem,
 - b. powiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
 - c. wzywa rodziców lub opiekunów prawnych ucznia,
 - d. wspólnie z pedagogiem i w obecności rodziców ustala formę zrekompensowania szkody (kupno, naprawa) i poniesienie przez ucznia konsekwencji popełnionego czynu zgodnie ze statutem szkoły),
 - e. sporządza notatkę służbową ze spotkania z rodzicami.
5. W przypadku znacznej szkody lub braku współpracy rodziców, dyrektor szkoły wzywa policję.

9. Procedura postępowania w przypadku posiadania przez ucznia, bądź używania, przedmiotów niebezpiecznych na terenie szkoły

W przypadku posiadania przez ucznia, bądź używania, niebezpiecznego przedmiotu na terenie szkoły:

1. Uczeń ma obowiązek oddania go nauczycielowi.
2. Nauczyciel zabezpiecza przedmiot, informuje o zdarzeniu wychowawcę i przekazuje mu zabezpieczony przedmiot.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu pedagoga.
4. Wychowawca oddaje zatrzymany przedmiot rodzicom lub opiekunom prawnym ucznia i informuje o konsekwencjach wynikających ze statutu szkoły.
5. Wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia.
6. Gdy uczeń odmawia oddania niebezpiecznego przedmiotu, wychowawca ma obowiązek poprosić o interwencję pedagoga/psychologa lub dyrektora szkoły.

10. Procedura postępowania w przypadku wymuszania lub wyłudzenia pieniędzy bądź innych przedmiotów przez ucznia

W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub rodziców/prawnych opiekunów ucznia faktu zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia:

1. Wychowawca, nauczyciel, pracownik szkoły, który stwierdził takie zdarzenie, informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego.
2. W obecności pedagoga szkolnego wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą, a następnie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa rodziców/opiekunów prawnych uczniów (dotyczy to obu stron zajścia).
4. We współpracy z pedagogiem i rodzicami ucznia wychowawca/pedagog szkolny ustala środki przeciwdziałające powtórnemu zaistnieniu zdarzenia oraz formy poniesienia przez ucznia konsekwencji popełnionego czynu, zgodnie ze statutem szkoły.
5. Pedagog sporządza notatkę służbową ze spotkania.
6. W przypadku, gdy zdarzenie powtarza się wielokrotnie, dyrektor szkoły powiadamia policję.

11. Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia kradzieży

1. Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi/psychologowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
2. Bezpośrednio po zgłoszeniu następuje wyjaśnienie okoliczności kradzieży dokonane przez:
 - a. wychowawcę pokrzywdzonego ucznia,
 - b. w przypadku nieobecności wychowawcy: pedagoga szkolnego, zastępcę dyrektora szkoły, dyrektora, a w przypadku nieobecności w/w osób: przez nauczyciela sprawującego opiekę nad uczniem.
3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje pedagoga szkolnego oraz rodziców (prawnych opiekunów) obu stron zajścia i wzywa do natychmiastowego stawienia się w szkole.
4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i w obecności rodziców ustala środki przeciwdziałające powtórnemu zaistnieniu zdarzenia, formy zrehabilitowania szkody oraz zastosowanie wobec ucznia konsekwencje popełnionego czynu zgodnie ze statutem szkoły.
5. W szczególnych przypadkach (znaczna szkoda, brak porozumienia stron w sprawie zrehabilitowania szkody) powiadamiana jest policja (decyduje o tym dyrektor szkoły).
6. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.

Uwaga!

Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

12. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów / e-papierosów przez uczniów

W przypadku stwierdzenia, że uczeń pali papierosy/e-papierosy:

1. Wychowawca lub pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę wychowawczą oraz wpisuje uczniowi uwagę o paleniu papierosów/e-papierosów w dzienniku;
2. Jeżeli sytuacja palenia papierosów przez ucznia się powtórzy, wychowawca/pedagog kieruje ucznia na rozmowę wychowawczą do dyrektora szkoły oraz informuje rodziców o paleniu papierosów/e-papierosów przez ich dziecko, a także wyciąga wobec ucznia statutowe konsekwencje jego czynu i sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku pedagoga.

13. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń, będący pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych

W sytuacji istnienia przesłanek, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych:

1. Nauczyciel niezwłocznie zawiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy. Wychowawca powiadamia pedagoga i dyrektora szkoły. W przypadku nieobecności wychowawcy, nauczyciel bezpośrednio powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Należy odizolować ucznia będącego pod wpływem alkoholu / środków psychoaktywnych od reszty klasy oraz innych uczniów i, ze względu bezpieczeństwa, nie pozostawiać go samego.
3. Wychowawca / pedagog niezwłocznie zawiadamia rodziców / opiekunów ucznia, których zobowiązuje do natychmiastowego odebrania dziecka ze szkoły. Jeśli rodzice odmówią odebrania dziecka, dyrektor szkoły wzywa policję i – w razie konieczności udzielenia pomocy medycznej – karetkę pogotowia. Wezwane służby decydują o dalszym postępowaniu, tj. pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki medycznej.
4. *W sytuacji, gdy rodzice odmówią / nie mają możliwości odebrania dziecka, a wezwane służby zadecydowały o konieczności przewiezienia dziecka do placówki medycznej, szkoła zapewnia dziecku opiekę pedagoga /wychowawcy podczas przejazdu karetką i pobytu w placówce medycznej aż do momentu przybycia rodziców.*
5. Wychowawca/pedagog sporządza protokół ze zdarzenia oraz notatkę z odbioru ucznia przez rodziców, podpisaną przez rodziców oraz wpisuje uczniowi uwagę w dzienniku.
6. Po powrocie ucznia do szkoły wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym i rodzicami ucznia ustala dalszy tryb postępowania wobec ucznia:
 - a. poniesienie przez ucznia konsekwencji wynikających ze statutu szkoły;
 - b. zastosowanie właściwych oddziaływań wychowawczych;
 - c. zastosowanie właściwych do sytuacji środków pomocy uczniowi.
7. Wychowawca sporządza protokół zawierający ustalenia, który podpisują uczeń, rodzice, wychowawca i pedagog.
8. Jeżeli sytuacja, gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, się powtórzy, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym fakcie policję i sąd rodzinny.

14. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie narkotyki / dopalacze

W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie narkotyki/dopalacze:

1. Nauczyciel w obecności innej dorosłej osoby, ma prawo zażądać ucznia o oddanie posiadanej substancji, pokazanie zawartości tornistra oraz kieszeni własnej odzieży, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenia co do ich związku z poszukiwaną substancją.

Uwaga! Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać czynności przeszukiwania odzieży czy tornistra (jest to działanie zastrzeżone wyłącznie dla policji).

2. Jeśli uczeń odda podejrzaną substancję, nauczyciel natychmiast zawiadamia o tym fakcie wychowawcę / pedagoga oraz dyrektora szkoły.
3. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości tornistra, nauczyciel jest zobowiązany sprawować cały czas kontrolę nad uczniem (tak, aby uczeń nie mógł schować, ani przekazać innej osobie podejrzaną substancję) i zawiadomić telefonicznie o sytuacji dyrektora szkoły. Dyrektor w takim przypadku wzywa policję.
4. Wychowawca / pedagog powiadamia o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.
5. Dyrektor szkoły wzywa policję w celu przekazania podejrzaną substancję oraz podjęcia przez funkcjonariuszy dalszych oddziaływań.
6. *W sytuacji, gdy rodzice odmówią /nie mają możliwości przybycia do szkoły, a wezwana policja zdecydowała o konieczności przewiezienia ucznia na komisariat w celu podjęcia dalszych kroków, szkoła zapewnia dziecku opiekę pedagoga/wychowawcy podczas przejazdu radiowozem i pobytu na komisariacie policji aż do momentu przybycia rodziców.*
7. Wychowawca/pedagog sporządza protokół ze zdarzenia oraz notatkę z odbioru ucznia przez rodziców/policję, podpisaną przez rodziców oraz wpisuje uczniowi uwagę w dzienniku.
8. Po powrocie ucznia do szkoły wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym i rodzicami ucznia ustala dalszy tryb postępowania wobec ucznia:
 - a. poniesienie przez ucznia konsekwencji wynikających ze statutu szkoły;
 - b. zastosowanie właściwych oddziaływań wychowawczych;
 - c. zastosowanie właściwych do sytuacji środków pomocy uczniowi.
9. Wychowawca sporządza protokół zawierający ustalenia, który podpisują uczeń, rodzice, wychowawca i pedagog.

15. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia przez ucznia godności osobistej/ dóbr osobistych nauczyciela lub pracownika szkoły

W przypadku naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia lub inną osobę, poszkodowany ma obowiązek zgłoszenia powyższego zdarzenia do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności do wicedyrektora lub pedagoga szkolnego.

16. Procedura postępowania w przypadku uchylania się przez ucznia od realizowania obowiązku szkolnego

1. Nauczyciel prowadzi systematycznie analizę frekwencji uczniów i odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
2. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecność ucznia w szkole zgodnie z terminem zapisanym w statucie szkoły.
3. W przypadku braku usprawiedliwienia w w/w terminie, wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych (telefonicznie, listownie). Fakt ten odnotowuje w dzienniku szkolnym.
4. W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów z wychowawcą oraz w przypadku dalszego uchylania się od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
5. Pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły i dokonuje wywiadu środowiskowego.
6. Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia. Działania spisują w notatce służbowej lub w dzienniku pedagoga.
7. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu prowadzącego.
8. Dyrektor szkoły, w porozumieniu z wychowawcą i pedagogiem, informuje sąd rejonowy o uchylaniu się ucznia od realizowania obowiązku szkolnego.

17. Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia samookaleczeń

W sytuacji, gdy nauczyciel zauważy u ucznia samookaleczenia lub dowie się o tym, że dany uczeń dokonuje samookaleczeń, należy:

1. Bezzwłocznie poinformować o sytuacji pedagoga szkolnego, który podejmie dalsze oddziaływania oraz poinformować wychowawcę ucznia.
2. Pedagog szkolny:
 - a. Przeprowadza rozmowę z uczniem, analizując sytuację, w tym przyczyny, skalę, okoliczności samookaleczeń itd.;
 - b. Zawiadamia o sytuacji dyrektora szkoły;
 - c. W trybie pilnym zaprasza rodziców ucznia na rozmowę do szkoły, podczas której informuje rodziców o problemie samookaleczeń oraz wskazuje dalsze kroki oddziaływań w sprawie (w tym konieczność bezzwłocznej konsultacji dziecka z lekarzem psychiatrą);
 - d. Obejmuje ucznia stałą opieką i wsparciem oraz kieruje ucznia pod opiekę psychologa szkolnego (w zależności od potrzeb organizuje również uczniowi zajęcia w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej)
 - e. Współpracuje w kwestii oddziaływań wobec ucznia z jego wychowawcą, który na bieżąco monitoruje sytuację samookaleczającego się ucznia oraz innych uczniów ze swojej klasy pod kątem zachowań autodestrukcyjnych.

UWAGA!

W sytuacji, gdy podczas rozmowy z uczniem pedagog zauważy, że uczeń, oprócz samookaleczeń, ma również myśli samobójcze, należy **KONIECZNIE** natychmiast wdrożyć *Procedurę dotyczącą stwierdzenia myśli samobójczych u ucznia*.

18. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia myśli samobójczych u ucznia

W sytuacji, gdy wychowawca/nauczyciel dowie się o tym, że dany uczeń ma myśli samobójcze, należy:

1. Natychmiast poinformować o sytuacji pedagoga lub psychologa szkolnego, który podejmie dalsze oddziaływania, lub – w sytuacji, gdy nie ma pedagoga/psychologa szkolnego – samemu podjąć działania opisane w poniższych punktach.
2. Pedagog/psycholog/nauczyciel podejmujący oddziaływania natychmiast po uzyskaniu informacji o wystąpieniu myśli “S” u ucznia nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z uczniem, mając go CAŁY CZAS POD SWOJĄ OPIEKĄ I W ZASIĘGU WZROKU, a także przeprowadza rozmowę z uczniem, obejmuje wsparciem i dokonuje analizy sytuacji, w tym występowania u ucznia myśli samobójczych.
3. Pedagog/psycholog/nauczyciel podejmujący oddziaływania niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły za pośrednictwem innej osoby lub telefonicznie.
4. Pedagog/psycholog/nauczyciel podejmujący oddziaływania w trybie natychmiastowym zaprasza rodziców ucznia na rozmowę do szkoły, podczas której informuje rodziców o problemie myśli samobójczych u dziecka oraz zobowiązuje rodziców na piśmie o konieczności natychmiastowej konsultacji dziecka z lekarzem psychiatrą (rodzice odbierają wówczas dziecko ze szkoły, biorąc je pod swoją opiekę), lub – w zależności od sytuacji – dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
5. Dyrektor szkoły informuje wychowawcę i zespół nauczycieli uczących ucznia o zaistniałej sytuacji w celu ustalenia sposobów dalszej pracy z uczniem i sposobów udzielenia uczniowi pomocy psychologicznej – pedagogicznej na terenie szkoły.
6. Po powrocie do szkoły ucznia, który przejawiał myśli samobójcze, dyrektor szkoły monitoruje sytuację poprzez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli uczących oraz zapewnia uczniowi wsparcie psychologa i realizowanie zleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.

19. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia dokonanej poza szkołą

1. W sytuacji, gdy nauczyciel dowie się o tym, że dany uczeń miał próbę samobójczą dokonaną poza szkołą, ma obowiązek natychmiast poinformować o sytuacji dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły:
 - a. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji;
 - b. Powołuje doraźny zespół kryzysowy do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych (dyrektor/ zastępca dyrektora, wychowawca, pedagog, psycholog), który nawiązuje współpracę z instytucjami mogącymi pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej;
 - c. Organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia, który popełnił samobójstwo, prowadzoną przez pedagoga lub psychologa szkolnego, w celu prewencji naśladownictwa oraz pomocy uczniom w sytuacji traumy po próbie samobójczej kolegi/koleżanki;
 - d. Organizuje spotkanie dla wychowawcy i nauczycieli uczących ucznia w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego.
 - e. Po powrocie do szkoły ucznia, który miał próbę samobójczą, monitoruje sytuację poprzez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli uczących oraz zapewnia uczniowi wsparcie psychologa i realizowanie zleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
3. Na terenie szkoły konieczne jest wdrożenie strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - a. rozpoznawanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zapewnianie im pomocy psychologiczno – pedagogicznej w stałej współpracy z rodzicami takich uczniów,
 - b. cykliczne dokonywanie ankietowych badań przesiewowych pod kątem ryzyka zachowań samobójczych np.: w depresji, po niedawnych doświadczeniach traumatycznych itd.
 - c. przeprowadzenie szkolenia dla rady pedagogicznej i pracowników szkoły pod kątem rozpoznawania sygnałów świadczących o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia.

20. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia dokonanej na terenie szkoły

W sytuacji, gdy uczeń miał próbę samobójczą dokonaną na terenie szkoły należy:

1. Udzielić uczniowi pomocy przedmedycznej oraz nawiązać i podtrzymywać kontakt niewerbalny i werbalny z uczniem, mając go CAŁY CZAS POD OPIEKĄ I W ZASIĘGU WZROKU.
2. Natychmiast poinformować o sytuacji dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły:
 - a. Natychmiast kontaktuje się w przypadku próby/śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły ze:
 - służbami medycznymi,
 - rodzicami ucznia,
 - policją, prokuraturą,
 - organem nadzoru pedagogicznego i organem prowadzącym szkołę.
 - b. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji w przypadku ich działań oraz – w razie potrzeby – prosi o pomoc straż miejską w celu umożliwienia szkole prawidłowego funkcjonowania (oddzielnie szkoły od mediów i osób postronnych).
 - c. Wyznacza osobę odpowiedzialną do kontaktów z mediami.
 - d. Podejmuje decyzje o dalszej pracy szkoły w danym dniu.
 - e. Organizuje interwencję grupową i pomoc psychologiczną dla uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
4. Po powrocie do szkoły ucznia, który miał próbę samobójczą, monitoruje sytuację poprzez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli uczących oraz zapewnia uczniowi wsparcie psychologa i realizowanie zleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
5. Na terenie szkoły konieczne jest wdrożenie strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - a. rozpoznawanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zapewnianie im pomocy psychologiczno – pedagogicznej w stałej współpracy z rodzicami takich uczniów,
 - b. cykliczne dokonywanie ankietowych badań przesiewowych pod kątem ryzyka zachowań samobójczych np.: w depresji, po niedawnych doświadczeniach traumatycznych itd.
 - c. przeprowadzenie szkolenia dla rady pedagogicznej i pracowników szkoły pod kątem rozpoznawania sygnałów świadczących o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia.

21. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły materiałów wybuchowych, broni i innych niebezpiecznych substancji

W sytuacji, gdy na terenie szkoły zauważy się przedmiot lub substancję, która może stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi:

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły zabezpiecza tymczasowo dostęp uczniów do miejsca, w którym znaleziono przedmioty lub substancje podejrzane.
2. Nauczyciel lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły oddelegowuje pracownika szkoły do zabezpieczenia miejsca zdarzenia do czasu przybycia odpowiednich służb.
4. Dyrektor szkoły lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia odpowiednie służby (policję, straż pożarną) i wydaje decyzję o ewentualnej ewakuacji uczniów z budynku szkoły zgodnie z procedurami ewakuacyjnymi.

22. Procedura postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (np. wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych)

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów, dyrektor szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika i powiadamia odpowiednie organy zgodnie z *Ustawą z dn.26 stycznia 1982 Karta nauczyciela*.

23. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że rodzic odbierający dziecko jest w stanie po spożyciu alkoholu

1. Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że stan rodzica zagraża bezpieczeństwu dziecka nie wypuszcza dziecka ze szkoły.
2. Nauczyciel, który podejrzewa lub otrzymuje informację o tym, że po dziecko przyszedł rodzic pod wpływem alkoholu, powiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor wydaje dyspozycje, które umożliwią odizolowanie dziecka od nietrzeźwego rodzica, a w razie potrzeby wzywa policję.
4. Dyrektor/nauczyciel nawiązuje kontakt z drugim rodzicem, informuje o zaistniałej sytuacji oraz ustala sposób dalszego postępowania w celu odebrania dziecka ze szkoły. W przypadku braku kontaktu z rodzicem podejmuje próbę skontaktowania się z osobami wskazanymi przez rodziców w upoważnieniu do odbioru dziecka ze szkoły.
5. Jeżeli nie ma możliwości kontaktu z drugim rodzicem lub osobą upoważnioną do odbioru dziecka ze szkoły, nauczyciel informuje dyrektora o zaistniałej sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję co do dalszego trybu postępowania; w tym czasie dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela, a w przypadku wyczerpania wszelkich możliwości odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną, dyrektor podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.
6. Dyrektor sporządza notatkę służbową z przebiegu zdarzenia.
7. Po zdarzeniu dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje rodziców do przestrzegania zasad obowiązujących w szkole dotyczących odbioru dziecka z placówki.
8. W przypadku, gdy sytuacja zdarza się kolejny raz lub gdy dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, dyrektor powiadamia o zdarzeniach sąd rejonowy.

24. Procedura postępowania w sytuacji, kiedy zachodzi podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec dziecka i/lub kiedy rodzina ucznia jest niewydolna wychowawczo

Jeżeli nauczyciel lub inny pracownik szkoły zauważy (lub uczeń sam mu zgłosi) urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) dające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu:

1. Niezwłocznie zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej.
2. Powiadamia o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego lub – jeśli nie ma ani wychowawcy ani pedagoga – dyrektora / wicedyrektora szkoły.
3. Nauczyciel w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa lub dyrektora wysłuchuje relacji ucznia lub, jeśli wymaga tego sytuacja, nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia oraz spisuje notatkę.
4. Uczniowi udziela się niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną, jeśli wymaga tego sytuacja.
5. Pedagog wzywa do szkoły w trybie natychmiastowym tego rodzica/prawnego opiekuna, którego sprawa nie dotyczy. Rozmowa odbywa się w obecności dyrektora szkoły. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że agresorem jest rodzic/prawny opiekun i nie ma możliwości powiadomienia drugiego rodzica/prawnego opiekuna, wówczas pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który kieruje sprawę do sądu.
6. Dyrektor w razie potrzeby powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach.
7. **Gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą**, nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego i dyrektora, który w trybie pilnym prosi sąd o wgląd w sytuację rodziny.

Powyższy tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych wobec ucznia.

25. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń jest ofiarą przemocy seksualnej

W sytuacji, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły uzyska informację, że uczeń był ofiarą przemocy seksualnej:

1. Ma obowiązek w trybie natychmiastowym poinformować o tym dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły informuje o sprawie pedagoga/psychologa szkolnego, który obejmuje ucznia wsparciem i pomocą psychologiczną.
3. Dyrektor wzywa do szkoły w trybie pilnym rodzica ucznia (jeśli podejrzanym o przemoc seksualną jest jeden z rodziców, to wzywa drugiego, nie związanego ze sprawą rodzica) i przeprowadza z nim rozmowę w obecności pedagoga szkolnego i/lub psychologa, podczas której informuje o podejrzeniu oraz o koniecznych do podjęcia przez szkołę krokach prawnych.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia prokuraturę.

26. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego ze strony innego ucznia

Jeżeli uczeń jest ofiarą czynu karalnego ze strony innego ucznia, należy:

1. Udzielić mu pierwszej pomocy przedmedycznej, bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie pielęgniarki szkolnej w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły, który podejmie stosowne działanie, w tym wezwanie odpowiednich służb.
3. Powiadomić rodziców ucznia.
4. Po powrocie do szkoły ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego, pedagog, wychowawca, nauczyciele uczący monitorują sytuację. Psycholog zapewnia uczniowi odpowiednie wsparcie.

27. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego

W sytuacji, gdy uczeń popełnił na terenie szkoły czyn karalny, należy:

1. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazać ucznia – sprawcę czynu karalnego dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomić rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadomić policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczyć ewentualne dowody postępowania lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazać je policji.
7. Udokumentować zdarzenie poprzez sporządzenie notatki służbowej.

28. Procedura postępowania wobec ucznia zagrożonego demoralizacją

W przypadku uzyskania informacji o demoralizacji ucznia, pracownik szkoły podejmuje następujące działania:

1. Przekazuje uzyskaną informację do wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa telefonicznie do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
4. Wychowawca/pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców/prawnych opiekunów. W przypadku potwierdzenia się podejrzeń o demoralizację, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców/prawnych opiekunów do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie ponownie wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły i przeprowadza rozmowę, zobowiązując rodziców do podjęcia oddziaływań wychowawczych wobec własnego dziecka.
6. Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej, wymienione powyżej środki oddziaływań, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia o sprawie sąd rodzinny i/lub policję.

Procedury opracował zespół w składzie:

Elżbieta Zakrzewska – dyrektor szkoły

Katarzyna Ekiel – pedagog szk.

Konrad Główka – nauczyciel

Beata Iwanowska – nauczyciel

Ewelina Majewska – nauczyciel

Anna Mazurkiewicz – nauczyciel

Dorota Olejnik – nauczyciel

Monika Wojnarowska – nauczyciel